

SMJERNICE

SMJERNICA (EU) 2019/671 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 9. travnja 2019.

o domaćim operacijama upravljanja imovinom i obvezama od strane nacionalnih središnjih banaka (preinaka) (ESB/2019/7)

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno prvu alineju njegova članka 127. stavka 2.,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno njegov članak 12. stavak 1. i članak 14. stavak 3.,

budući da:

- (1) Smjernica ESB/2014/9 ⁽¹⁾ već je dvaput znatno izmijenjena. Budući su potrebne dodatne izmjene, tu je smjernicu potrebno radi jasnoće preinačiti.
- (2) Uspješno provođenje jedinstvene monetarne politike zahtijeva da Europska središnja banka (ESB) utvrdi opća načela kojih se moraju pridržavati nacionalne središnje banke kada na vlastitu inicijativu obavljaju domaće operacije s imovinom i obvezama; takve operacije ne bi trebale ometati jedinstvenu monetarnu politiku.
- (3) Radi očuvanja cjelovitosti jedinstvene monetarne politike i poticanja plasmana državnih depozita na tržište, kako bi se olakšalo upravljanje likvidnošću i provedba monetarne politike Eurosustava, moraju se odrediti ograničenja remuneracija državnih depozita koji se drže kod nacionalnih središnjih banaka kao fiskalnih agenata u skladu s člankom 21. stavkom 2. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke. Pored toga, uvođenjem gornje granice remuneracije utemeljene na kamatnim stopama na tržištu novca omogućava se lakše praćenje postupanja nacionalnih središnjih banaka u skladu sa zabranom monetarnog financiranja koje provodi ESB u skladu s člankom 271. točkom d. Ugovora.
- (4) Imajući u vidu specifične institucionalne okolnosti, Upravno vijeće smatra da remuneracija državnih depozita povezanih s programom usklađivanja ne zadire u jedinstvenu monetarnu politiku u mjeri usporedivoj s remuneracijom drugih državnih depozita.
- (5) Dok se zabrana monetarnog financiranja ne primjenjuje na remuneraciju depozita osim državnih depozita, a koje drže nacionalne središnje banke, mora se također odrediti radi očuvanja cjelovitosti jedinstvene monetarne politike. S obzirom na različite institucionalne zahtjeve, određene gornje granice za remuneraciju mogu se razlikovati, posebno u odnosu na depozite unutarnjih izvora, koji se mogu smatrati slični računima malih ulagatelja ili za koje se može smatrati da imaju administrativnu svrhu.
- (6) Ova smjernica se ne primjenjuje na transakcije koje nacionalne središnje banke obavljaju u ime trećih osoba koje nisu evidentirane u bilancama nacionalnih središnjih banaka i ne utječu na uvjete likvidnosti središnje banke. Međutim, u odnosu na povezana organizacijska pitanja, na ove bi se transakcije trebala primjenjivati rješenja usporediva s onima određenim u ovoj smjernici,

DONIJELO JE OVU SMJERNICU:

Članak 1.

Područje primjene

Ova se smjernica primjenjuje na transakcije koje uključuju nacionalne središnje banke, a koje su nominirane u eurima i na depozite koji se ne odnose na operacije monetarne politike, pod uvjetom da su svaki put evidentirani u bilanci i da se ne odnose na sljedeće:

- (a) transakcije koje provode nacionalne središnje banke radi provedbe jedinstvene monetarne politike prema odluci Upravnog vijeća;

⁽¹⁾ Smjernica ESB/2014/9 od 20. veljače 2014. o domaćim operacijama upravljanja imovinom i obvezama od strane nacionalnih središnjih banaka (SL L 159, 28.5.2014., str. 56.).

- (b) transakcije uređene smjernicama utvrđenim člankom 31.3. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke;
- (c) transakcije koje se provode i depoziti koji se uzimaju u okviru usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama kako je utvrđeno u Smjernici (EU) 2018/797 Europske središnje banke (ESB/14) ⁽²⁾;
- (d) operacije povezane s pružanjem hitne likvidnosne pomoći kako je utvrđeno Sporazumom o hitnoj likvidnosnoj pomoći.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Smjernice:

1. „NSB” znači nacionalna središnja banka države članice čija je valuta euro;
2. „pasivna kamatna stopa” znači kamatna stopa koja se primjenjuje na novčani depozit Eurosustava;
3. „depozit” znači potražni saldo u eurima ili drugoj valuti koji proizlazi iz sredstava koja se nalaze na računu kod NSB-a ili iz privremenih situacija koje proizlaze iz drugih usluga koja pruža NSB koje dovode do obveze koja je evidentirana u bilanci tog NSB-a, koji je taj NSB dužan platiti na temelju važećih ugovornih ili zakonskih uvjeta, uključujući prekonoćne i oročene depozite
4. „država” znači svi javni subjekti države članice ili bilo koji javni subjekti Unije navedeni u članku 123. Ugovora, kao što se tumači u smislu Uredbe Vijeća (EZ) br. 3603/93 ⁽³⁾, osim za kreditne institucije u javnom vlasništvu, prema kojima, u pogledu ponude pričuva nacionalnih središnjih banaka, nacionalne središnje banke i ESB postupaju jednako kao i prema privatnim kreditnim institucijama;
5. „državni depoziti” znači depoziti koji se ne odnose na operacije monetarne politike prihvaćeni od strane nacionalnih središnjih banaka od bilo koje države;
6. „državni depoziti povezani s programom prilagodbe” znači:
 - (a) depoziti sredstava koje su isplatili Europski stabilizacijski mehanizam (ESM), tijela Unije, Međunarodni monetarni fond (MMF), vlada države članice čija je valuta euro, a koja je korisnik europskog programa financijske potpore ili programa financijske potpore MMF-a čiji ugovorni ili zakonski mehanizmi zahtijevaju da ta sredstva vlada države članice drži kod NSB-a te države članice;
 - (b) sredstva koja odgovaraju akumuliranoj dobiti Eurosustava koja proizlaze iz Grčkih državnih obveznica koje se drže u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira (ESM) koje su vlade država europodručja prenijele na namjenski ESM račun.
 - (c) sredstva koje drži vlada države članice koja je korisnik ili je bila korisnik europskog programa financijske potpore ili programa financijske potpore MMF-a kod NSB-a države članice, a koja su sredstva namijenjena za dodjeljivanje zajmodavcima prema tom programu ili se zahtijevaju na temelju ugovora ili drugih zakonskih mehanizama povezanih s programom ili nadzorom nakon provedbe programa koji se ima provesti kod tog NSB-a. U tu svrhu „namijenjena” uključuje preventivni zaštitni sloj gotovine koje riznice moraju držati u skladu s ugovornim ili drugim zakonskim mehanizmima povezanim s nadzorom nakon provedbe programa ili koji proizlaze iz izuzeća koje je izdao jedan ili više vjerovnika programa financijske potpore kad god dođe do prijevremene otplate bilo kojem drugom vjerovniku programa financijske potpore.
7. „bruto domaći proizvod” (BDP) znači vrijednost ukupne proizvodnje dobara i usluga, umanjene za intermedijarnu potrošnju i uvećanu za neto poreze na proizvode i uvoze, u određenom razdoblju;
8. „depoziti koji se ne odnose na operacije monetarne politike” znači svi depoziti koje nacionalne središnje banke prihvaćaju od država ili drugih vanjskih izvora koji su evidentirani u bilančnoj stavci osim pod stavkom obveze L2 („obveze prema kreditnim institucijama iz europodručja vezane uz operacije monetarne politike, nominirane u eurima”), kao je utvrđeno u kontekstu usklađene bilance Eurosustava. Depoziti koji se ne odnose na operacije monetarne politike iz drugih vanjskih izvora ne uključuju račune br. 1. i 2. MMF-a kod središnjih banaka, prema odluci Upravnog vijeća, ili depozite unutarnjih izvora, tj. depozite sadašnjih ili bivših zaposlenika, podružnica ili društava kćeri odgovarajućeg NSB-a, inozemnih monetarnih vlasti povezanih s odgovarajućim NSB-om, koje se nalaze u zemljama i područjima određenim u članku 198. Ugovora;

⁽²⁾ Smjernica ESB/2018/797 Europske središnje banke od 3. svibnja 2018. o pružanju usluga na području upravljanja pričuvama u eurima preko Eurosustava središnjim bankama i zemljama izvan europodručja te međunarodnim organizacijama (ESB/2018/14) (SL L 136, 1.6.2018., str. 81.).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 3603/93 od 13. prosinca 1993. o utvrđivanju definicija za primjenu zabrana iz članka 104. i članka 104.b stavka 1. Ugovora (SL L 332, 31.12.1993., str. 1.).

9. „kamatna stopa na osiguranom tržištu” znači (a) u odnosu na oročene depozite nominirane u eurima, terminski indeks STOXX EUR GC Pooling s usporedivim dospijecom; ili njemu istovjetni indeks, ako prestane važiti ili ako se više ne smatra referentnom vrijednošću; i (b) u odnosu na oročene depozite u stranoj valuti, usporediva stopa;
10. „kamatna stopa na neosiguranom prekonoćnom tržištu” znači (a) u odnosu na prekonoćne depozite nominirane u eurima, prosječna eurska prekonoćna kamatna stopa na europskom međubankovnom tržištu (EONIA), ili, nakon prestanka važenja EONIA-e, eurska kratkoročna kamatna stopa (€STR); i (b) u odnosu na prekonoćne depozite nominirane u valutama koje nisu euro, usporediva kamatna stopa;
11. „izravna transakcija” znači kupnja, prodaja ili otkup vrijednosnog papira koja je evidentirana u bilančnoj stavci osim pod stavkom imovine A7.1” („Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike”) kao je utvrđeno u kontekstu usklađene bilance Eurosustava;
12. „vrijednosni papiri” znači sljedeće vrste vrijednosnih papira: (a) dužnički vrijednosni papiri; (b) uvrštene dionice; i (c) udjeli dioničkih i investicijskih fondova;
13. „Transakcija financiranja vrijednosnih papira” znači transakcija koja odgovara definiciji iz članka 3. stavka 11. Uredbe (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća (*) i koja uključuje vrijednosne papire koji su evidentirani u bilančnoj stavci osim pod stavkom imovine A7.1” („Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike”) kao je utvrđeno u kontekstu usklađene bilance Eurosustava, a sastoji se od:
 - (a) „transakcija davanja u zajam” znači transakcija financiranja vrijednosnih papira koju provodi NSB u cilju davanja vrijednosnih papira; ili
 - (b) „transakcija pozajmljivanja” znači transakcija financiranja vrijednosnih papira koju provodi NSB u cilju primanja vrijednosnih papira;
10. „bilateralni aranžmani u vezi s likvidnošću” znači sporazum koji NSB sklapa sa središnjom bankom izvan europodručja ili monetarnim vlastima u cilju provođenja transakcija radi razmjene gotovog novca u eurima s bezgotovinskim kolateralom u eurima.

Članak 3.

Organizacijska pitanja

1. Nacionalne središnje banke poduzimaju odgovarajuće mjere za omogućavanje drugim ugovornim stranama da razlikuju transakcije koje provode nacionalne središnje banke na temelju ove smjernice od transakcija koje provode nacionalne središnje banke kada provode jedinstvenu monetarnu politiku.
2. Nacionalne središnje banke poduzimaju odgovarajuće mjere kojima se osigurava da se ne koriste povjerljive informacije o monetarnoj politici prilikom provođenja transakcija obuhvaćenih ovom smjernicom.
3. Nacionalne središnje banke će odrediti slične mjere onima utvrđenim u skladu sa stavicama 1. i 2. Također u odnosu na transakcije koje nacionalne središnje banke provode u ime trećih osoba koje nisu evidentirane u bilancama nacionalnih središnjih banaka i ne utječu na uvjete likvidnosti središnje banke.
4. Nacionalne središnje banke jednom godišnje obavještavaju ESB o mjerama utvrđenim u skladu s ovim člankom.

Članak 4.

Ograničenja remuneracija depozita koji se ne odnose na operacije monetarne politike

1. Na remuneracije državnih depozita primjenjuju se sljedeće gornje granice:
 - (a) Za prekonoćne depozite, kamatna stopa na neosiguranom prekonoćnom tržištu; za oročene depozite, kamatna stopa na osiguranom tržištu s usporedivim dospijecom ili, ako nije dostupna, kamatna stopa na neosiguranom prekonoćnom tržištu.
 - (b) Na bilo koji kalendarski dan, ukupni iznos svih državnih depozita, osim državnih depozita povezanih s programom prilagodbe, koje drži NSB koji premašuje: i. 200 milijuna eura; ili ii. 0,04 % BDP-a države članice u domicilnoj državi NSB-a, remunerira se do sljedeće razine:
 1. u slučaju depozita nominiranih u eurima:
 - i. ako pasivna kamatna stopa na određeni kalendarski dan iznosi nula posto ili više, po nultoj kamatnoj stopi;
 - ii. ako je pasivna kamatna stopa na određeni kalendarski dan negativna, primjenjuje se kamatna stopa koja nije viša od pasivne kamatne stope.

(*) Uredba (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 337, 23.12.2015., str. 1.).

2. u slučaju depozita nominiranih u drugim valutama: primjenjuje se pristup za odnosnu valutu koji je usporediv pristupom utvrđenim za depozite nominirane u eurima, kako je utvrđeno u gornjim točkama i. i ii.

Za potrebe utvrđivanja praga navedenog u ovoj točki, BDP se temelji na godišnjoj jesenskoj gospodarskoj prognozi koju je Europska komisija objavila prethodne godine. Svaki NSB odlučuje o raspodjeli raznih državnih depozita ispod ili iznad praga.

- (c) Ako je na bilo koji kalendarski dan stopa primjenjiva na temelju točke (b) viša od relevantne tržišne stope utvrđene u točki (a), svi državni depoziti se remuneriraju po toj tržišnoj stopi.
- (d) Na državne depozite povezane s programom prilagodbe primjenjuju se stope remuneracije iz točke (a) ili se remuneriraju po nula posto, ovisno koja je stopa viša, ali se ne uračunavaju u iznos praga naveden u točki (b).

2. Remuneracija depozita koji se ne odnose na operacije monetarne politike, osim državnih depozita uzimaju u obzir načela proporcionalnosti, tržišne neutralnosti i jednakog postupanja. Remuneracija depozita koji se ne odnose na operacije monetarne politike, osim državnih depozita, ako su nominirani u eurima, ne smiju prelaziti pasivnu kamatnu stopu.

3. Negativna kamatna stopa podrazumijeva obvezu plaćanja imatelja depozita odgovarajućem NSB-u, uključujući pravo tog NSB-a da tereti relevantni račun državnog depozita na odgovarajući način.

Članak 5.

Prethodne obveze

1. Nacionalne središnje banke podnose ESB-u prethodna izvješća o učinku ukupne neto likvidnosti njihovih operacija upravljanja domaćom imovinom i obvezama u kontekstu općeg okvira Eurosustava za upravljanje likvidnošću. Nadalje, nacionalne središnje banke osiguravaju putem odgovarajućih mjera da ove transakcije ne proizvedu učinke po likvidnost koji se ne mogu točno prognozirati.

2. Nacionalne središnje banke moraju zatražiti prethodno odobrenje ESB-a ako transakcije koje su uređene ovom smjernicom, a koje se provode na vlastitu inicijativu NSB-a, proizvedu učinke za neto likvidnost na datum namire, koji su veći od 500 milijuna eura.

3. Nacionalne središnje banke tražit će prethodno odobrenje Upravnog vijeća prije nego li pristupe bilateralnim aranžmanima u vezi s likvidnošću.

Članak 6.

Naknadno izvješćivanje

Nacionalne središnje banke jednom tromjesečno dostavljaju ESB-u naknadna izvješća o:

- (a) izravnim transakcijama;
- (b) transakcijama financiranja vrijednosnih papira;
- (c) prosječnim stanjima koja se odnose na depozite koji se ne odnose na operacije monetarne politike koji su provedeni ili zapaženi tijekom prethodnog tromjesečja.

Članak 7.

Praćenje

1. ESB jednom godišnje priprema ocjenu provedbu ove smjernice tijekom prethodne godine i dostavlja ju Upravnom vijeću.

2. Pored praga za učinak dnevne agregirane neto likvidnosti navedene u članku 5. stavku 2., ESB može pod iznimnim uvjetima odrediti i primijeniti dodatne pragove na transakcije nacionalnih središnjih banaka uređene ovom smjernicom, tijekom bilo kojeg posebnog razdoblja,

3. Ako se na temelju izvješćivanja otkrije da transakcije uređene ovom smjernicom nisu u skladu sa zahtjevima jedinstvene monetarne politike, ESB može dati posebne upute u odnosu na postupanje odgovarajućih nacionalnih središnjih banaka prilikom upravljanja imovinom i obvezama.

Članak 8.**Povjerljivost**

Sve obavijesti i podaci koji se razmjenjuju u smislu ove Smjernice smatraju se povjerljivim podacima.

Članak 9.**Stavljanje izvan snage**

1. Smjernica ESB/2014/9, kako je izmijenjena smjernicama navedenim u Prilogu I., stavlja se izvan snage s učinkom od 1. listopada 2019.
2. Upućivanja na Smjernicu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjem na ovu Smjernicu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

Članak 10.**Stupanje na snagu i provedba**

1. Ova Smjernica stupa na snagu na dan kada su o njoj obaviještene nacionalne središnje banke.
2. Nacionalne središnje banke poduzimaju potrebne mjere radi usklađivanja s ovom Smjernicom i primjenjuju ih od 1. listopada 2019. One su obvezne obavijestiti ESB o propisima i sredstvima u vezi s mjerama navedenim u članku 4. stavku 1., članku 4. stavku 2. i članku 5. stavku 2. najkasnije do 1. srpnja 2019.

Članak 11.**Adresati**

Ova je Smjernica upućena nacionalnim središnjim bankama.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 9. travnja 2019.

Upravno vijeće ESB-a
Predsjednik ESB-a
Mario DRAGHI

PRILOG I.

**Smjernica stavljena izvan snage i popis njezinih naknadnih izmjena
(navedenih u članku 9.)**

Smjernica ESB/2014/9

Smjernica ESB/2014/22 ⁽¹⁾

Smjernica (EU) 2015/1575 Europske središnje banke (ESB/2015/28) ⁽²⁾

⁽¹⁾ Smjernica ESB/2014/22 od 5. lipnja 2014. o izmjeni Smjernice ESB/2014/9 o domaćim operacijama upravljanja imovinom i obvezama od strane nacionalnih središnjih banaka (SL L 168, 7.6.2014., str. 118.).

⁽²⁾ Smjernica (EU) 2015/1575 Europske središnje banke od 4. rujna 2015. o izmjeni Smjernice ESB/2014/9 o domaćim operacijama upravljanja imovinom i obvezama od strane nacionalnih središnjih banaka (ESB/2015/28) (SL L 245, 22.9.2015., str. 13.).

PRILOG II.

Korelacijska tablica

Smjernica ESB/2014/9	Ova smjernica
Article1(1)	Članak 1.
Članak 1. stavak 2. Članak 1. stavak 3. Članak 1. stavak 4. Članak 2.	Članak 2.
Članak 3.	Članak 3.
Članak 4. Članak 5. stavak 1. točke (a) i (b) Članak 5. stavak 2.	Članak 4. stavak 1. točka (a) Članak 4. stavak 1. točka (b) i stavak 3.
Članak 5. stavak 3. Članak 6. stavak 1. Članak 6. stavak 2. Članak 6. stavak 3. Članak 7. stavak 1. Članak 7. stavak 2. Članak 7. stavak 3. Članak 8. Članak 9. stavak 1. Članak 9. stavak 2. Članak 10. Članak 11.	Članak 4. stavak 1. točka (d) Članak 5. stavak 1. Članak 6. Članak 7. stavak 3. Članak 5. stavak 2. Članak 7. stavak 2. Članak 7. stavak 1. Članak 8.
Članak 12. Članak 13.	Članak 10. Članak 11.